

**Merkityksellisimmät
asiat ovat vaikeita
mitata?**

Sisällöt

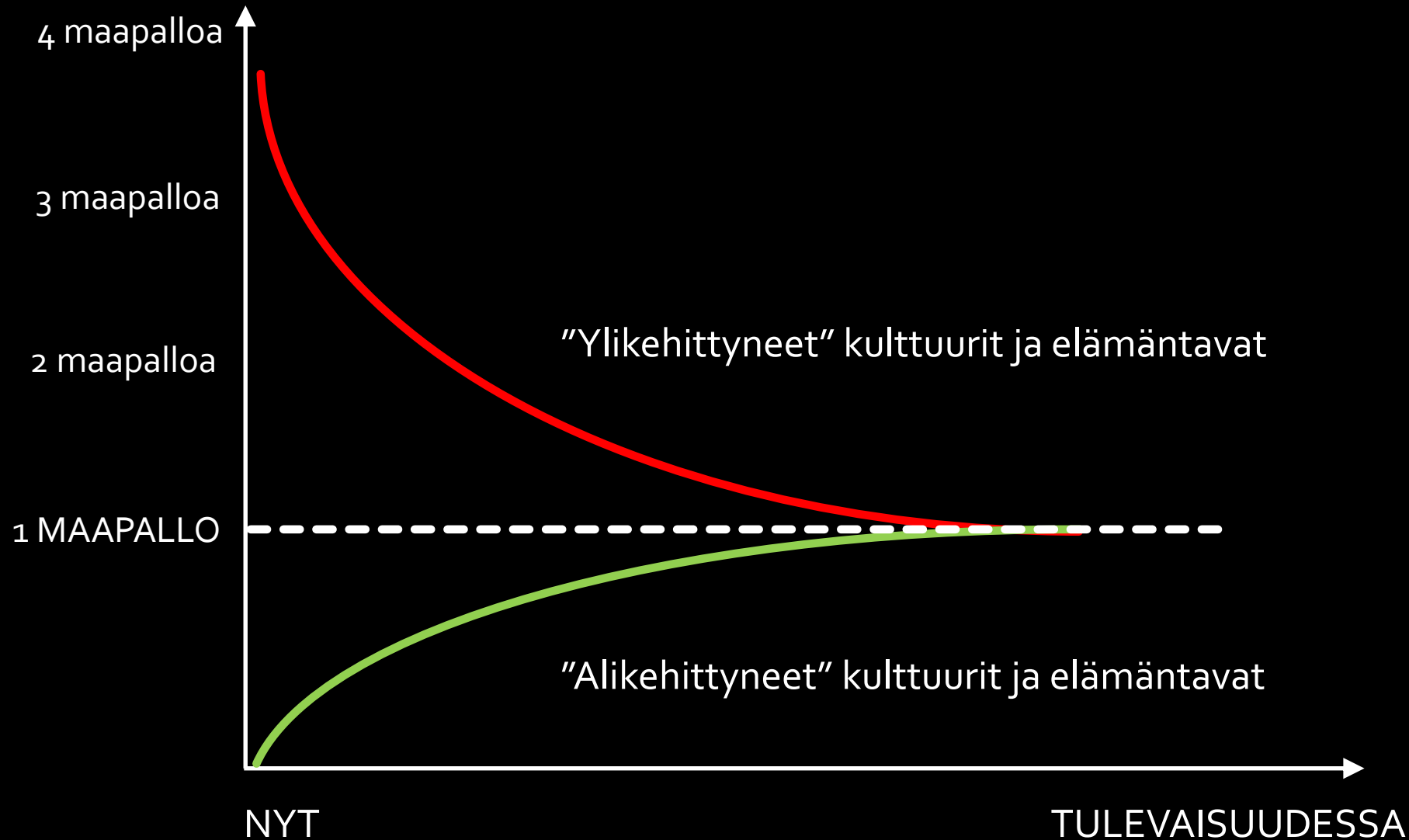
1. Hyvän elämän tekijät
2. Mittaamme sitä, mitä on helppoa mitata?
3. Näkymättömissä oleva arvo esiin
4. Kohti jaettua arvoa
5. Ihmisen täyteen mittaan kohottautumaan

1

Hyvän elämän
tekijät

Kaikki ihmisen tarvitsema
aineellinen hyvä
otetaan luonnosta ja
palautetaan luontoon.

Luonnonvarojen hyödyntäminen, saastuminen ja päästöt tasa-arvoiseen yhden planeetan politiikkaan pyrittäessä

Toivottavan tulevaisuuden perusta

Elinvoimainen planeetta	Elinvoimaiset ihmisyyhteisöt	Elinvoimainen ihminen
Ihmisen ja muun luonnon välinen tasapaino	Rauha	Mahdollisuus kokea elämä arvokkaaksi ja merkitykselliseksi
Mittarina meidän jälkeemme eläville jäävä maailma	Mittarina köyhän ja rikkaan lähentyminen ja ihmistenvälinen luottamus	Mittarina niiden asioiden lisääntyminen, jotka tekevät elämästä arvokasta ja merkityksellistä

Mittaaamme sitä,
mitä on helppoa
mitata?

Hyvän elämän tekijät

ELINTASO

Näytelmän kulissit
Aineellinen edistyminen
Määrälliset kriteerit
Helppoa mitata

ELÄMÄNLAATU

Näytelmän juoni
Aineeton edistyminen
Laadulliset kriteerit
Vaikeaa mitata

Mitä tarvitaan lisää ja mitä
vähemmän hyvän elämän
elämiseksi?

Mitä on kukoistaminen? Mitä
on täysi ihmisyyys?

Miten olla täyteläisesti ja
rohkeasti kaikkea sitä, mitä voi
luontevasti olla?

Näkymättömissä
oleva arvo
esiin

Luontoon integroitumisen arvo?

Puiston läheisyys vähentää 345 euron edestä terveyspalvelujen käytön tarvetta vuodessa / asukas Englannissa.

Hyvien ihmissuhteiden arvo?

Yhteisöihin liittyminen on ihmisen henkinen perustarve. Suuresta ihmisryhmästä seulottuja erittäin onnellisia ihmisiä luonnehtivat hyvät sosiaaliset suhteet.

Kukoistavan yhteisön arvo?

Kukoistavassa yhteisössä
ihmiset kokevat itsensä
ainutlaatuisiksi ja arvokkaiksi.

Terve ihmisten välinen riippuvuus rakentuu kohtaavassa läsnäolossa

- a) Olen kelpaava, arvostettu ja rakastettu.
- b) Riitän sellaisena kuin olen.
- c) Kuulun yhteisöön, joka on sitoutunut hyvään ja on päättäväisesti osa ratkaisua.

Puhtaamman energian arvo?

Jos valtio satsaa miljoona dollaria työpaikkojen luomiseen energiasektorille Yhdysvalloissa, niin työpaikkoja syntyy seuraavasti:

- maakaasu **5** työpaikkaa
- kivihiili **7** työpaikkaa
- tuulivoima **13** työpaikkaa
- aurinkoenergia **14** työpaikkaa
- biomassaenergia **16** työpaikkaa

Callenbach, E. (2014) Sustainable Shinkage: Envisioning a Smaller, Stronger Economy. In: Robert Costanza, Ida Kubiszewski (eds.) *Creating a Sustainable and Desirable Future*. London: World Scientific, 223-232.

Pollin, R., Garrett-Peltier, H., Heintz, J., and Scharber, H. (2008). *Green Recovery. A Program to Create Good Jobs and Start Building a Low-Carbon Economy*. Washington: Political Economy Research Institute (PERI).

Ilmastonmuutosta kiihdyttävän vaikutuksen lisäksi likainen energia sairastuttaa ja johtaa ennenaikaisiin kuolemiin

- Kivihiilen poltosta jopa 169 miljoonan euron vuotuinen terveyshaitta suomalaisille
- Sähköauto saastuttaa enemmän kuin polttomoottoriauto jos sen sähkö tuotetaan kivihiiltä polttamalla

Pitkän aikavälin ajattelun arvo?

Keskuskauppakamari	OECD
<p>Suomen tulevaisuuden vaarantaa</p> <ul style="list-style-type: none">a) EU:n ilmastopolitiikkab) Energiatehokkuusdirektiivic) Kaivosverod) Rikkidirektiivie) Rahoitusmarkkinaverot	<p>Kestävyyttä lisäävien ratkaisujen siirtäminen vuoteen 2020 aiheuttaa yhteiskunnille 50 % suuremmat väistämättömät kustannukset vuoden 2050 jälkeen.</p>

Läpinäkyvyyden arvo?

Toimiva markkinatalous edellyttää,
että meillä on kattavasti tietoa, jonka
perusteella teemme valintamme.

Yleensä emme tiedä missä olemme
mukana kulutusvalintojemme kautta?

RAVIOLIN REITTI SUOMALAISEEN PÖYTÄÄN

TÖLKIN VALMISTUS

Raviolitölkki valmistetaan tinapellistä. Tina saadaan avolouhoksesta Brasiliasta. Pelti on terästä, jota saadaan eri puolilta maailmaa rautamalmia louhimalla. Tölkkien sisäpinta suojataan lakalla syöpymisen estämiseksi. Lakka tehdään kemiantehtaissa. Tölkkeihin kiinnitetään paperiset etiketit. Etikettien paperi valmistetaan selluloosamassasta, joka on saatu puuta keittämällä. Puut on kaadettu eri puolilta maailmaa.

Paikallistalouden arvo?

- yhdistää tuottajan ja kuluttajan (läpinäkyvyys)
- lisää taloudellista riippumattomuutta elävöittämällä elinkeinoelämää
- lisää yleistä hyvinvointia ja alueen vakautta

Kohti jaettua

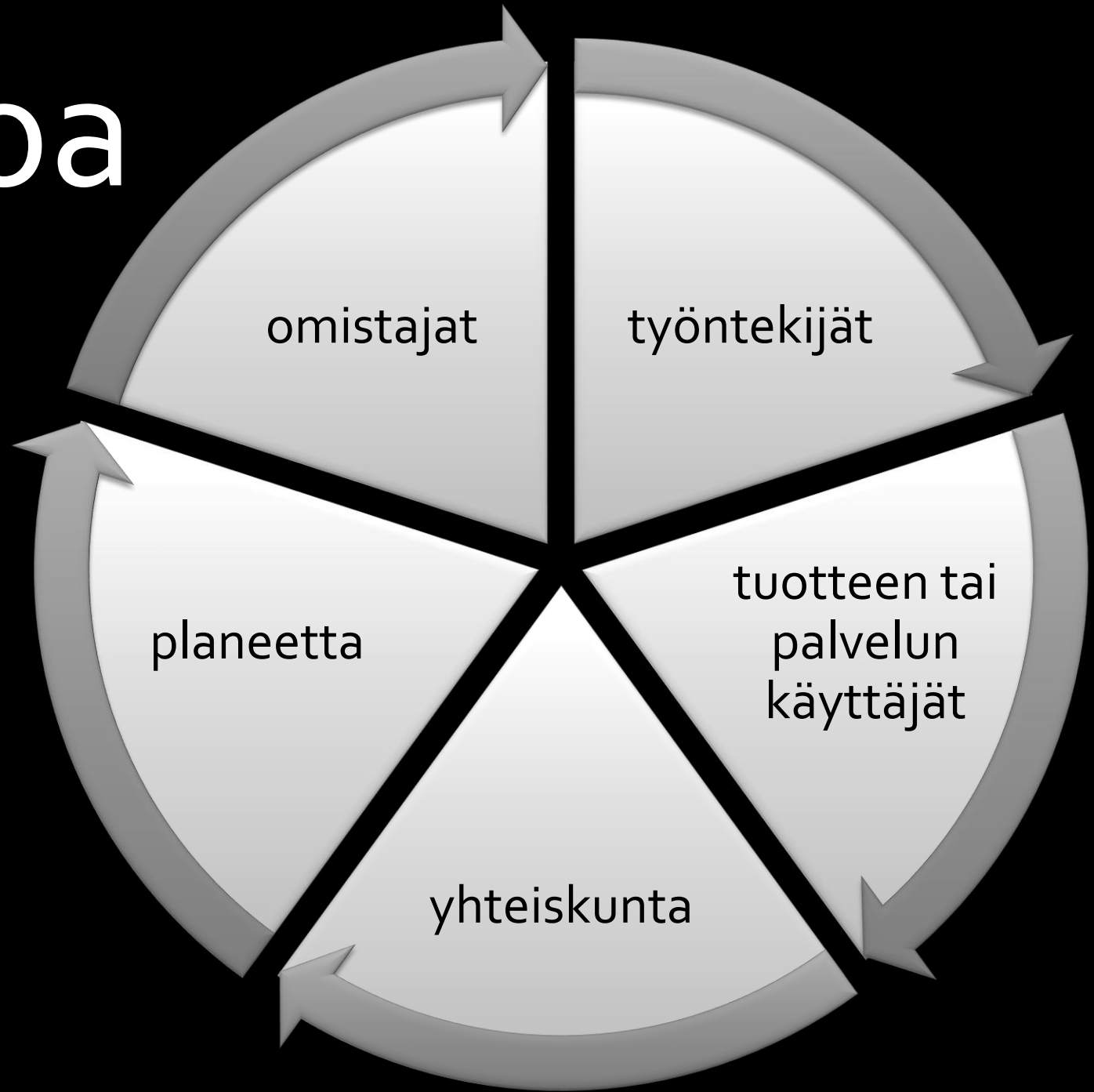
arvoa

4

Hyvän elämän tavoittelun tavat muuttuvat

42 % nuorista ja nuorista aikuisista on vähentänyt kulutustaan ympäristösyistä.

Jaettua arvoa
luotaessa
on vain
voittajia

Merkitystalous voimistuu

raaka-aine > hyödyke > palvelu > elämykset > merkitysnäköala

Merkityksiä synnyttävät kulutusvalinnat lisääntyvät

+ **48%** reilu kauppa (2012)

- HUOMION KOHDE: sosiaalinen epäoikeudenmukaisuus

+ **29 %** puhdas teknologia (2013)

- HUOMION KOHDE: ilmastonmuutos

+ **18%** luomutuotteiden myynti (2013)

- HUOMION KOHDE: kemikalisoituminen

Pauschert, V., Russell, L., Freund, K. (2013). Unlocking the Power. Annual Report 2012 -13. Bonn: Fairtrade International. Luettavissa

http://www.fairtrade.net/fileadmin/user_upload/content/2009/resources/2012-13_AnnualReport_FairtradeIntl_web.pdf

ILO (2013). Marking progress against child labour. Global estimates and trends 2000-2012. Geneva: International Labour Office.

Cleantech industry in Finland 2013. Cleantech Finland & Pohjoisranta Burson-Marsteller, May 2013. Luettavissa: <http://www.ek.fi/ek/liitteet/CleantechindustryinFinland2013.pdf>

Pro Luomu (2013). Luomumarkkinat kasvoivat aiempaa hitaammin. Luettavissa <http://luomu.fi/kirjoitus/luomumarkkinat-kasvoivat-aiempaa-hitaammin/3/>

Ihmisen täyteen
mittaan
kohottautumaan

a

Näkemyksellisyys

Ihmisen täysi mitta
on enemmän kuin
osaajakansalainen?

Näkemykset muodostuvat minän ja maailman välissä

- a) Kiivetään ennakkoluulojen yli.
- b) Väistetään pelkistettyjä ja lukkoonlyötyjä määrittelyjä.
- c) Avarretaan käsityksiä itsestä osana muuta todellisuutta.

Kuvittelukyky

b

Kaikki uusi edellyttää

- kuvittelukykyä ja
- olemattoman ajattelemista.

Kuviteltu olematon voidaan ottaa puheeksi ja sitä voidaan alkaa tehdä olemassaolevaksi todellisuudeksi – jos niin halutaan.

”Se, mitä ei sanota ääneen,
näyttää jäävän toteutumatta.”

- Czeslaw Milosz

LOPUKSI

Kaikkialla maailmassa ollaan
siirtymässä sellaisiin elämäntapoihin ja
yhteiskunnallisiin rakenteisiin, joiden
avulla yhteiskunnat ovat

ilmastoneutraaleja

vuoteen 2050 mennessä.

Tulevaisuuden toivo
rakentuu sen varaan, mikä
on runsasta, ehtymätöntä
ja kaikkien ulottuvilla!

ELINTASO

ELÄMÄNLAATU

Elämänlaatu kääntyy vain vaivoin mitattavaan muotoon?

elämänilo – tympeys

arvokkuus – arvottomuus

merkityksellisyys – mitättömyys

luottamus – epäluuloisuus

tyytyväisyys – tyytymättömyys

KIITOS!

Arto O. Salonen
artosalonen.com
@artoosalonen